

1. Metalliteollisuus Toimialaseuranta Q3/2024

Tutkimusyksikkö

1. Metalliteollisuus

Sisällysluettelo

Metalliteollisuus

- 1.1. Metallien jalostus
- 1.2. Metallituotteiden valmistus
- 1.3. Koneiden ja laitteiden valmistus
- 1.4. Elektroniikkateollisuus
- 1.5. Sähkölaitteiden valmistus
- 1.6. Kulkuneuvojen valmistus
- 1.7. Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus
- 1.8. Metallimalmien louhinta

Metalliteollisuus vastaa Tilastokeskuksen luokittelua metalliteollisuuden toimialoista ja kaivosaloista.

Toimialat (TOL 2008):

- TOL 24 Metallien jalostus
- TOL 25 Metallituotteiden valmistus
- TOL 26 Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus
- TOL 27 Sähkölaitteiden valmistus
- TOL 28 Muiden koneiden ja laitteiden valmistus
- TOL 29 Moottoriajoneuvojen valmistus
- TOL 30 Muiden kulkuneuvojen valmistus
- TOL 33 Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus
- TOL 7 Metallimalmien louhinta
- TOL 8 Muu kaivostoiminta ja louhinta

Sopimusalat: Teknologiateollisuus, Pelti- ja teollisuuseristysala, Veneenrakennusteollisuus, Tekninen huolto ja kunnossapito, Malmikaivokset. Muista aloista toimitetaan seurantatiedot erikseen pyydettyäessä.

1. Metalliteollisuus

Metalliteollisuus on Suomen merkittävin vientiala. Metalliyritysten osuus on puolet koko maan tavaraviennin arvosta. Tavaraviennin osuus on noin kolmannes alan yritysten liikevaihdosta. Myös palveluvienti on merkittävää.

Metalliteollisuuden liikevaihdoltaan suurimmat yritykset ovat Nokia, Kone ja Outokumpu. Alan yrityksissä työskentelee Suomessa yhteensä 84 000 tuotannon työntekijää. Kymmenen suurimman yrityksen merkitys alan työllistäjinä on suuri: niiden yhteenlaskettu henkilöstömäärä on 40 000. Alan yrityksistä suurimmat työllistäjät ovat Nokia, Valmet ja SSAB.

Metalliteollisuus on suhdanneherkkä ala. Vuonna 2024 vientimarkkinat ovat olleet hiljaiset, joten tuotanto on ollut vähäisempää. Korkeat korot ja vähäiset investoinnit ovat vähentäneet kysyntää selvästi. Tämä on siksi, että Suomessa valmistetaan erityisesti tehdas-, satama-, energia- ja liikenne-investoinneissa tarvittavia laitteita. Metallialan näkymät ovat heikentyneet kesän 2023 hyvästä tilanteesta. Syksyllä 2024 ilmassa alkaa olla merkkejä käännteestä parempaan.

1.1. Metallien jalostus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: +0 % (Q2/2023 → Q2/2024).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: -6 % (Q2/2023 → Q2/2024).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -16 % (Q2/2023 → Q2/2024).
- Suomessa metallien jalostus kasvoi voimakkaasti vuonna 2022. Sen jälkeen tuotantomäärä on pysynyt aiempaa suurempana. Matalasuhdanne on laskenut tuottajahintoja ja jonkun verran myös tuotantoa.
- Suomen metallien jalostajien tilanne on kansainvälisesti poikkeus. Euroopassa erityisesti terästeollisuus on kriisissä. Esimerkiksi saksalainen ThyssenKrupp tarvitsee luultavasti rahaa valtiolta.
- Suomessakin Ovako Imatra Oy valmistelee irtisanomisia Imatran terästehtaalla.
- Alkukevään lakot kohdistuivat eniten juuri terästeollisuuteen. Maaliskuun jälkeen tuotanto toipui ripeästi.
- Viime vuosien tuotantomäärien kasvusta huolimatta alan henkilöstömäärä on pysynyt ennallaan. Ala työllistää hieman alle 14 000 ihmistä.
- Henkilöstömäärä ei kasva todennäköisimmin jatkossakaan, jos alalla ei avata uusia tuotantolaitoksia.
- Norjalaistaustainen Blastr Green Steel Oy valmistelee Inkooseen vähähiilisen teräksen tehdasta. Hankkeen toteutuminen on epätodennäköistä muttei mahdotonta.

1.2. Metallituotteiden valmistus 1/2 (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: -6 % (Q2/2023 → Q2/2024).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: -3 % (Q2/2023 → Q2/2024).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +0 % (Q2/2023 → Q2/2024).
- Metallituotteiden valmistuksessa heikko kehitys on jatkunut vuoden 2024 ensimmäisellä puoliskolla. Pääsyyinä on se, että metallituotteille ei ole juurikaan kysyntää maailmalla.
- Merkit käännteestä parempaan ovat vähäiset. Rakentaminen ei ole lähtenyt kasvuun. Metallien hinnat ovat kuitenkin maltillisella tasolla. Metallituotteiden kysynnässä koneiden ja laitteiden valmistukseen on odotettavissa pientä parannusta lähikuukausina.
- Suurin osa toimialan isoimmista yrityksistä onnistui toimimaan vuonna 2023 kannattavasti. Muutamien isojen yritysten kannattavuuden oli taantuma syönyt. Erittäin kannattavia olivat esimerkiksi Metos Oy, Abloy Oy ja Kongsberg Maritime Finland Oy.
- Tappiollisiksi vuonna 2023 putosivat esimerkiksi Parmarine Oy, Componenta Manufacturing Oy, Peikko Group Oy, Hydroline Group Oy ja Fortaco Group Holdco Oy.
- Kokonaistilanteessa ei ole tapahtunut vuonna 2024 merkittäviä muutoksia.

1.2. Metallituotteiden valmistus 2/2 (Mika Kärkkäinen)

- Puolustusvälineiden valmistuksessa kauppa käy vilkkaana. Nammo Lapua Oy sai keväällä EU-tukea tykistöammustuotannon kasvattamiseksi. Yhtiö on kertonut rakentavansa Jyväskylään kranaatinkuori-tehtaan. Uusi tehdas palkkaa jopa 30 henkilöä töihin.
- Toisaalta aseiden valmistaja Sako Oy ilmoitti käynnistävänsä siviilikivääriliiketoiminnassaan henkilöstön lomautuksiin johtavat muutosneuvottelut. Yhtiö käynnistää rynnäkkökiväärituotantoaan. Se työllistää aikanaan kymmeniä henkilöitä.
- Yrityskauppoja toteutuu. Componenta Oyj kertoi heinäkuussa 2024 ostavansa Fortaco Groupilta Kalajoen tehtaan sekä Sepänkylän koneistus- ja palvelukeskuksen liiketoiminnot. Kaupan on tarkoitus toteutua vuoden 2024 lopulla. Liiketoimintojen henkilöstön määrä on yli 60 henkilöä.
- Metalliosien sopimusvalmistaja Leden Group Oy muuttaa nyt syksyn 2024 kuluessa Sievistä Oulaisiin uuteen tehtaaseensa. Investointi maksoi 35 miljoonaa euroa. Yritys osti syksyllä 2024 Stamac Oy:n sekä Hero Mechanics Oy:n.
- Teräsrakenteiden valmistukseen ja pinnoittamiseen erikoistunut Aurajoki Oy on käynnistänyt Liedossa uuden kuumasinkitystehtaan. Investoinnin arvo oli 20 miljoonaa euroa.

1.3. Koneiden ja laitteiden valmistus 1/2 (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: -2 % (Q2/2023 → Q2/2024).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +3 % (Q2/2023 → Q2/2024).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +0 % (Q2/2023 → Q2/2024).
- Muiden koneiden ja laitteiden valmistuksessa kehitys on jatkunut heikkona vuoden 2024 alkupuoliskolla. Syynä on investointitavaroiden globaalin kysynnän väheneminen.
- Merkkejä käännteestä parempaan on ollut nähtävissä. Tilauskantojen pieneneminen näyttää hidastuneen ensimmäisellä vuosipuolikkaalla. Esimerkiksi joissakin toimialan pörssiyrityksissä tilauskannat ovat jo kääntyneet kasvuun.
- Useimmat alan suurimmista yrityksistä pystyivät toimimaan vuonna 2023 kannattavasti. Esimerkiksi Venäjän kaupan loppumisesta seuranneista kannattavuusongelmista kärsineet Raute Oyj ja Kesla Oyj onnistuivat ponnistamaan vuonna 2023 kannattaviksi.
- Muutamilla yrityksillä meni huonommin. Tappiollisiksi vuonna 2023 jäivät esimerkiksi Robit Oyj, Cimcorp Oy, Veisto Oy, Lillbacka Powerco Oy ja Vexve Group Oy. Monet suuret yritykset toteuttivat lomautuksia ja muita sopeutustoimia vuoden 2023 aikana.

1.3. Koneiden ja laitteiden valmistus 2/2 (Mika Kärkkäinen)

- Kone Oyj ja Metso Oyj ovat kääntäneet tilauskantansa kasvuun vuoden 2024 ensimmäisestä ja Valmet Oyj toisesta neljänneksestä lähtien. Wärtsilä Oyj on kasvattanut tilauskantaansa katkeamattomasti vuoden 2023 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien.
- Cargotec-konsernin jakautuminen toteutui heinäkuussa 2024. Cargotec-nimellä jatkavat toiminnot työllistivät 6 400 ihmistä. Kalmar-nimellä aloittavat toiminnot työllistivät 5 000 ihmistä. Molempien liikevaihto oli yli 2 miljardia euroa. Tilausten saaminen näyttää kärsineen konsernin jakautumisprosessista.
- Metso on ilmoittanut rakentavansa Tampereelle teknologiakeskuksen, johon yhtiön kaikki Tampereen toiminnot siirtyvät vaiheittain. Investoinnin arvo on ensi vaiheessa 150 miljoonaa euroa. Kesäkuussa Metso vähensi Tampereella 70 työtehtävää. Tampereen tehtaalla käynnistettiin syksyllä uudet, lomautuksiin tähtäävät muutosneuvottelut.
- Lomautuksiin ja irtisanomisiin tähtäävistä muutosneuvotteluista ovat viime kuukausina ilmoittaneet myös esimerkiksi Valmet Oyj, Raute Oyj, Kesla Oyj, John Deere Forestry Oy, Valtra Oy sekä MSK Group Oy.

1.4. Elektroniikkateollisuus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana.
- Tuottajahinnat vuosimuutos: +1 % (Q2/2023 → Q2/2024).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -21 % (Q2/2023 → Q2/2024).
- Investointien vähyys Suomessa ja maailmalla vaivaa elektroniikkayrityksiä.
- Lisäksi kotimaista alihankintaa käyttävien metalliyritysten vaikeudet säteilevät myös elektroniikan valmistajiin. Erityisesti Kempowerin vaikeudet laskevat monien yritysten myyntiä.
- Mediassa on ollut esillä, että Nokia Oyj luopuu mahdollisesti mobiiliverkkotoiminnoistaan. Suomen kannalta tämä olisi huono asia, sillä suurin osa Nokian työntekijöistä Suomessa työskentelee verkkotoiminnoissa.
- Suunto Oy on yksi harvoista jäljellä olevista elektroniikkayrityksistä, jotka valmistavat Suomessa kuluttajatuotteita. Suunto on siirtämässä tuotannon ja tuotekehityksen painopistettä entisestään Kiinaan.
- Suunto toimii ankarasti kilpailuilla urheilukellomarkkinoilla. Viimeisin voitollinen liiketulos on yli kymmenen vuoden takaa.
- Oura Health Oy:n älysormukset käyvät kaupaksi. Yrityksellä ei ole omaa valmistusta.

1.5. Sähkölaitteiden valmistus (Mika Kärkkäinen)

- Tuotannon vuosimuutos: ei saatavana.
- Tuottajahinnat vuosimuutos: -1 % (Q2/2023 → Q2/2024).
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: +6 % (Q2/2023 → Q2/2024).
- Taantumien vaikutukset heijastuvat sähkölaitteiden valmistukseenkin. Alan tuotanto on pienentynyt vuoden 2024 ensimmäisellä puoliskolla. Rakentamisen lisäksi esimerkiksi sähköautojen myynti on sakannut. Tuulivoiman rakentamisen vauhti on hidastunut.
- Valmet Automotiven sähköautojen akkujärjestelmiä valmistava EV Power Oy on lokakuusta 2024 lähtien nimeltään Loncor Oy. Yhtiö on kertonut pyrkivänsä laajentamaan tuotevalikoimaansa raskaan liikenteen ja työkalujen akkujärjestelmiin.
- Sähköautojen latauslaitteita valmistavan Kempowerin liikevaihto (Q2/2023 → Q2/2024) väheni ja tilauskanta pieneni. Henkilöstön määrä silti nousi 910 henkilöön, joista 680 oli Suomessa. Käytyjen muutosneuvottelujen tuloksena henkilöstön määrä on tästä vähentynyt Suomessa syksyllä 70 henkilöllä.
- Kiukaita ja saunatarvikkeita valmistava Harvia Oyj osti heinäkuussa amerikkalaisen 40 henkilöä työllistävän ThermaSolin, joka valmistaa höyrysaunoja.

1.6. Kulkuneuvojen valmistus (Timo Eklund)

- Tuotannon vuosimuutos: +8 % (Q2/2023 → Q2/2024).
- Tuottajahinnat vuosimuutos: ei saatavana
- Meyer Turku Oy sai reilun 1 miljardin euron tilauksen. Tilaus osoittaa, että saksalaisen emoyhtiön vaikeudet eivät estä tilausten saamista Turkuun.
- Helsingin telakalta ei sitä vastoin ole kuulunut tilausuutisia, vaikka asioiden pitäisi olla mallillaan uuden kanadalaisen omistajan myötä. Tilauksia odottaessa telakan osaaminen rapautuu pikkuhiljaa.
- Pienvenevalmistajien ongelmat ovat jatkuneet. Varsinkaan halvempien veneiden kauppa ei käy. Bella-Veneet Oy:n tehtaot suljetaan Kuopiossa ja Luodossa. 140 työpaikkaa katoaa.
- Toisaalta Saxdor Yachts Oy perustaa venetehtaan Luotoon. Työpaikkoja syntyy ensi vaiheessa 50. Tähän mennessä Saxdor on valmistanut veneensä Puolan tehtaallaan.
- Oy Sisu Auto Ab ja Patria Land Oy ovat saaneet tilauksia sotilasajoneuvoista. Molemmat kasvavat nopeasti ja palkkaavat uutta väkeä.
- Uudenkaupungin autotehtaalle ei ole tullut tilauksia yli kahteen vuoteen. Vaikeuksien taustalla on eurooppalaisen autoteollisuuden ongelmat.

1.7. Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus (Matti Roitto)

- Tuotannon vuosimuutos: +3 % (Q2/2023 → Q2/2024)
- Tuottajahinnat vuosimuutos: -1 % (Q2/2023 → Q2/2024)
- Tavaraviennin arvon vuosimuutos: -10 % (Q2/2023 → Q2/2024)
- Suuret yritykset odottavat palvelujen ulkoistuksen trendin jatkuvan. Esimerkiksi VR Fleetcare myi ratakoneiden kunnossapitopalvelut ja laitteet Teräspyörä Oy:lle, joka toimii Kouvolassa (Voikkaalla). Henkilöstö ei siirry mukana. Teräspyörällä on omaa henkilöstöä 22.
- Viafin Servicen liikevaihto kasvoi toisella vuosineljänneksellä lähes neljänneksen, eli yli 5 miljoonaa euroa. Yrityksen liikevaihdosta 83 % tulee kunnossapitopalveluista.
- Nesteen jalostamon suurhuolto päättyi kesäkuussa. Siihen osallistui lopulta 7 600 henkilöä. Huoltotyön arvo oli noin 390 miljoonaa euroa. Aiemmin huoltoja on tehty noin viiden vuoden välein. Jatkossa huoltoväli on lyhyempi ja töiden laajuus pienempi.
- Caverion Oy kasvattaa kylmäalan palvelujaan. Se osti teollisuudelle lämpöpumppu- ja kylmäjärjestelmiä tuottavan Suomen Teollisuuskylmä Oy:n. Liiketoiminta ja 30 henkilöä siirtyi Caverionille lokakuun 2024 alussa.

Teollisuus
liitto